

ГУДЗІЙ МИКОЛА КАЛЕНИКОВИЧ

Микола Каленикович Гудзій – видатний український і російський літературознавець, академік АН УРСР. Його наукова спадщина складає понад 400 праць.

М.К.Гудзій народився 4 (3) травня 1887 р. у м. Могилеві-Подільському в родині службовця. Після закінчення гімназії 1907 р. він вступає на слов'яно-російський відділ історико-філологічного факультету Київського університету. Під час навчання М.К.Гудзій бере активну участь у Семінарії руської філології, фундатором якого був В.М.Перетц.

Після здобуття вищої освіти молодого вченого було залишено при університеті для підготовки до професорського звання. Згодом була евакуація до Саратова, праця в щойно відкритому Таврійському університеті в Сімферополі (1918-1921 рр.).

З 1922 р. М.К.Гудзій постійно мешкає в Москві, викладає в різних вузах. З 1938 до 1947 р. вчений очолював відділ давньої російської та літератури XVIII ст. в Інституті світової літератури ім. О.Горького. А в 1957-1963 рр. М.К.Гудзій – завідувач відділу давньої української літератури Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка в Києві.

Помер учений 29 жовтня 1965 р. у Москві.

Учень акад. В.М.Перетца, тісно пов'язаний з Київською українською школою історичного і порівняльно-історичного методу в літературознавстві, текстології і наукового видання письмових джерел, М.К.Гудзій основну увагу приділяв студіям з давньої української та російської літератур. Водночас досліджував “Енеїду” І.Котляревського, звертався до творчості Т.Шевченка, І.Франка, вивчав російську класичну літературу XIX ст., зокрема творчість О.Пушкіна, Л.Толстого, Ф.Тютчева.

Великою заслугою М.К.Гудзія була підготовка й видання оригінального курсу “Історії давньоруської літератури” (“История древнерусской литературы”) (1938). Цей курс разом з ґрунтовно і продумано впорядкованою хрестоматією з давньоруської (давньоросійської) літератури XI-XVIII ст. (1935) і досі не втратив своєї наукової і навчальної функції.

М.К.Гудзій брав активну участь у створенні нарисів з історії української літератури, чимало уваги присвятив дослідженню “Слова о полку Ігоревім”, українським інтермедіям XVII-XVIII ст., а також творчості Феофана Прокоповича.

Праці М.К.Гудзія з історії давніх російської та української літератур пройшли випробування часом і залишаються зразком комплексного філологічного аналізу важливих фактів історії літератури.

Юрій Пелешенко

